

**Posudek oponenta diplomové práce
Katedra pedagogiky FF UK**

Jméno a příjmení studenta/-tky: Bc. Natálie Vokáčová, DiS.

Obor studia: pedagogika

Název práce: Duševní zdraví ve výchově a vzdělávání v rámci školního prostředí

oponent* práce: doc. PhDr. Jaroslav Kořa

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 86

Počet stránek příloh: 7

Počet titulů v seznamu literatury: 84

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Společenská a vědní závažnost tématu

		2		
--	--	---	--	--

Oborová přiléhavost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

		2		
--	--	---	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

	1			
--	---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

		2		
--	--	---	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

		2		
--	--	---	--	--

Využití výzkumných empirických metod

		2		
--	--	---	--	--

Využití praktických zkušeností

0				
---	--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

0				
---	--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	1			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

0				
---	--	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	1			
--	---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce (publikace, referáty apod.)

	1			
--	---	--	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Jaké cíle a hypotézy si autorka stanovila pro empirické šetření? Lze uvést jejich přesné formulace?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Autorka v teoretické části uvádí varovná čísla sebevražednosti dospívajících. Upozorňuje na nový koncept tzv. zdravotní gramotnosti (mental health literacy), který se stal komponentou celkového zdraví člověka. Prosazuje rozšíření psychohygieny o orientaci v duševních nemocech – a to od základní po vysokou školu; opírá se přitom o současný koncept well - being. V principu jí šlo o zvýšení „duševní gramotnosti“ – zpočátku se zdálo, že jde o její zvýšení jak u učitelů, tak u žáků či studujících, ale empirický výzkum se týkal pouze žáků a studujících od 15 do 21 let.

Teoretická část práce je dobře zpracována a autorka prokazuje dobrý a široce založený interdisciplinární vhled do problematiky. Velká opora o zahraniční literaturu poukazuje nejen na značnou píli a orientovanost, ale také určité idealizující rysy navrhované koncepce (mnohé ještě v našem školství nedozrálo natolik, aby bylo možné efektivně základní a střední školy psychologizovat tak, jak autorka navrhuje či si představuje – celý proces bude zřejmě ještě na dlouhé lokte a bude velice evoluční. Přesto si oponent dovoluje vyjádřit značné sympatie a pochopení pro návrhy a studie, do nichž se autorka opustila (patřil jsem k těm, kteří již před mnoha lety navrhovali rozšíření ballintovských výcviků pro učitele a školský management).

Výhrady a připomínky: i když se podařilo předložit čtivý text na dostatečné odborné úrovni, autorka neprovedla důkladné korektury, takže se v textu vyskytují neopravené věty, nedotažené formulace, dokonce i gramatická chyba na s. 59. Také empirický výzkum by si zasloužil přehlednější uspořádání; o tom, že má také nějaké hypotézy se čtenář dozví náhle na s. 79, ale stále neví, jaké vlastně jsou.... Řada grafů dělá vědecký dojem, problém je, že nejsou dostatečně srozumitelně popsány a jsou tak pro čtenáře velmi nevlídné (občas je částečný popis někde v textu etc.) V dotazníku se autorka ptá na osobní zkušenost s duševní nemocí, ale jde o velmi široké pojetí: jde o to, že se respondent mohl setkat s duševní nemocí v rodině, ve třídě, v obci (tzv. „obecní blázní) apod (s. 78) U odkazu na práci Nykodýmové v textu je uveden rok a *Online* (!) – ale práce chybí v seznamu literatury a konci textu.

Celkové shrnutí: autorka předložila text na aktuální téma. Zvláště teoretická část je odborně dobře zpracována, poukazuje na celou řadu problémů ve výchově a v otázkách duševní nemocí. Autorka má zcela jistě pravdu v tom, že jde o důležité téma, které bude třeba důkladněji studovat a zabývat se jím. I když lze mít výhrady k empirické části, ocenit lze kritickou sebereflexi nedostatků v empirickém šetření a orientaci ve výzkumné metodologii. Předložený text splňuje požadavky kladené na diplomové práce a lze jej doporučit nejen k obhajobě, ale jeho části i k publikování.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Datum, podpis: 27.8.2023

doc. PhDr. Jaroslav Kořa